Raadsvergadering: 23 juni 2015
Agendapunt: 8
Besluit:. . Het amendement van CDA (5), D66 (5), PVM (3), MV (1), SBM (0), SPM (6), SP (5) en LPM (0) wordt aangenomen. Tegen dit amendement stemmen de fracties van PvdA (5), GrL (4) en VVD (3).
Het geamendeerde raadsvoorstel wordt aangenomen met tegenstemmen van de fracties van PvdA (5), GrL (4) en VVD (3).
Toezegging: -

VOLGNUMMER	DATUM	ORGANISATIEONDERDEEL
59-2015	28 april 2015	B&O-Sociaal
CORRESPONDENTIENUMMER	BIJLAGEN	STELLER
2015-11730	1.Jaarstukken 2. Begroting 2016 3. Toekomstscenario's 4. Aanbiedingsbrief GGD 5. Gezond Meedoen in Maastricht, Lokaal rapport Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2014	Reiters/350 5415 herman.reiters@maastricht.nl

ONDERWERP RAADSVOORSTEL
GGD-ZL: Jaarrekening 2014, Begroting 2016
en Toekomstscenario's 2016-2019

AAN DE GEMEENTERAAD,

1. Samenvatting

Jaarlijks worden de jaarstukken van het afgelopen jaar en de begroting van het komende jaar door de GR GGD-ZL aan de raden van de 18 Zuid-Limburgse gemeenten aangeboden. De jaarstukken 2014 zijn ter informatie en de begroting 2016 wordt voor zienswijze aangeboden. Na het afgeven van de zienswijze van de raad op deze begroting wordt deze in juli 2015 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GGD. Voorts worden ter advisering 4 toekomstscenario's aangeboden m.b.t. het ambitieniveau –en daarmee de rol, positie en omvang van de GGD- voor de beleidsperiode 2016-2019.

- De jaarrekening 2014 sluit met een tekort van € 704.013 als gevolg van de afwaardering van RAV (ambulance)vastgoed. Dit resultaat komt ten laste van de bestaande reserve 'aanvaardbare kosten, welke is opgebouwd met zorgverzekeraarmiddelen. Een en ander is afgestemd met de zorgverzekeraar.
- De begroting 2016 is een voorlopige begroting. De uiteindelijke begroting is afhankelijk van het gekozen scenario en kan naar beneden (scenario 1) of naar boven (scenario 4) worden bijgesteld. Met de Provincie (Toezichthouder) is overeenstemming over deze handelswijze. Voorlopig is deze begroting 2016 gelijk aan de begroting 2015 vermeerderd met een indexatie van 1,25 % op materiële kosten en 1,5% voor personele kosten. Deze percentages kunnen in de loop van het jaar ook worden aangepast op basis van de daadwerkelijke indexatie van het Centraal Planbureau (CPB) zoals deze ook van toepassing is op de Algemene Middelen van de gemeenten.
  Ten aanzien van de ophoging van het budget Veilig Thuis is nog volop discussie. Het bestuurlijk Overleg Veilig thuis adviseert aan de gemeenten om op dit punt nog geen zienswijze te formuleren, maar discussie en besluitvorming uit te stellen tot het najaar 2015.
- Voor de nieuwe beleidsperiode 2016-2019 zijn een viertal scenario's uitgewerkt, variërend van 9% bezuinigen en het ambitieniveau danig verminderen (sc.1), stilstand (sc.2), gefaseerd doorontwikkelen (sc.3) tot forser investeren en de GGD nadrukkelijk positioneren in de komende ontwikkelingen in het sociale domein (sc.4). Een breed debat op zuid-limburgse schaal en over de beleidsvelden in het sociaal domein heen aangaande de rol van de GGD, is nog niet gevoerd

Raadsvoorstel

Raadsvoorstel

2. Beslispunten

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2014 van de GGD- ZL
2. Positieve zienswijze formuleren ten aanzien van de pro forma begroting 2016 GGD-ZL gezien de gekozen procedure , met uitzondering van het onderdeel Veilig Thuis. Hierbij merkt de Raad op dat de onderbouwing van de extra begrote middelen voor Veilig Thuis niet helder is, en dat gezien de lopende discussie ten aanzien van dit punt nader overleg en besluitvorming wenselijk is in het najaar 2015.
3. Zienswijze formuleren ten aanzien van de 4 toekomstscenario's waarbij de keuze van de Raad valt op scenario 2 en nadrukkelijk aan het AB van de GGD-ZL wordt geadviseerd om een (regio)breed debat te entameren over de toekomstige rol en positie van de GGD-ZL in de ontwikkelingen in het sociaal domein.

3. Aanleiding

Bijgevoegd zijn de jaarrekening 2014 en de concept-begroting GGD 2016
De GGD-ZL is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) voor de 18 Zuid-Limburgse gemeenten, ter uitvoering van ons gezamenlijk Publieke gezondheidsbeleid. Het Algemeen Bestuur van deze GR wordt bemenst door de portefeuillehouders van de 18 gemeenten en heeft een eigenstandige bevoegdheid terzake van de vaststelling van jaarstukken en begroting. Evenwel nadat de afzonderlijke raden om hun zienswijze is gevraagd. Het AB stelt beide documenten vast op 3 juli 2015.

Voorts dient er 4 jaarlijks een (regionaal) beleidsplan te worden opgemaakt. Alvorens dit beleidsplan te ontwikkelen dient het ambitieniveau hiervan te worden bepaald en daarmee de rol en omvang van de GGD.
Evenals 4 jaren geleden is door de GGD een 4-tal toekomstscenario's uitgewerkt, waaruit een keuze gemaakt moet worden. Ook ten aanzien van deze scenario's wordt de zienswijze van de gemeenteraden gevraagd alvorens de keuze door het AB wordt gemaakt op 3 juli 2015.

4. Relatie met bestaand beleid

a. Relevante regelgeving

- Wet publieke gezondheid (Wpg)
- Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg

b. Historisch perspectief

In de vorige beleidsperiode werd gekozen voor een bezuinigingsscenario van 11% ten opzichte van de begroting 2010. Deze bezuiniging werd gefaseerd t/m 2015 gerealiseerd. Dit leverde voor onze gemeente uiteindelijk een structurele bezuiniging op van € 202.000.
De laatste fase betrof het huisvestingsaandeel. Dit baarde nogal wat opzien gezien de afwaardering van de bestaande panden, de gunning aan Volker Wessels en de terugtrekking van deze aanbieder, en tenslotte de keuze van de GGD om uiteindelijk in eigen beheer vernieuwbouw in Heerlen te gaan realiseren en het pand in Geleen te verkopen.
Al met al werd de bezuinigingstaakstelling van 11% gehaald, zij het dat de gemeenten eenmalig € 4,6 mln. dienden bij te plussen als gevolg van de genoemde afwaardering van de panden. Voor Maastricht betrof dit een bijdrage van € 900.000. Deze bijdrage is in de gemeentelijke jaarrekening 2014 verwerkt.

Middels raadsinformatiebrieven zijn de gemeenteraden in Zuid-Limburg hierover geïnformeerd door de GGD-ZL.
Laatstelijk werden art. 48-vragen door de fractie Groen Links hierover in april 2015 beantwoord.

c. Volksgezondheid Toekomst Verkenning.
4-jaarlijks wordt er een Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) uitgevoerd. GGD doet dit op regionaal niveau, maar ook op lokaal niveau en vanaf 2014 wijkniveau. In de recente VTV *Gezond meedoen in Maastricht (bijlage5)* worden ook data gekoppeld en formuleerde de GGD aandachtspunten voor de gemeenten.
Deze inbreng biedt een basis voor het komende Beleidsplan Publieke Gezondheid 2016-2019.

5. Gewenst beleid en mogelijke opties

5.1. Jaarrekening 2014.(bijlage 1)
Dit stuk is ter kennisname.
Het boekjaar 2014 wordt afgesloten met een negatief resultaat van € 704.013 als gevolg van de afwaardering van RAV (ambulance)vastgoed
Dit resultaat komt ten laste van de bestaande reserve ‘aanvaardbare kosten. E.e.a. is afgestemd met de zorgverzekeraar die jaarlijks een bijdrage levert voor de RAV..

5.2. Begroting 2016 (bijlage 2)
Het gaat hier om en proforma begroting , gebaseerd op de primaire begroting 2015 plus indexering. Deze begroting is afhankelijk van het uiteindelijk te kiezen scenario.
GGD dient voor 1 augustus de begroting 2016 vast te stellen. Dit gebeurt dus via deze pro forma begroting. Achteraf wordt de begroting bijgesteld op basis van het gekozen scenario. De Provincie heeft ingestemd met deze constructie.
De gemeenten worden om hun zienswijzen gevraagd, waarna het AB op 3 juli een definitief besluit neemt.

De GGD hanteert een indexpercentage van 1,25% voor materiële kosten en 1,5% voor personele kosten. Gemiddeld is dit 1,43%. Deze percentages worden bij de jaarrekening gecorrigeerd naar de daadwerkelijke indexcijfers. Indien deze indexatie gedurende het jaar meer dan 1%-punt afwijkt van de gekozen percentages, dan wordt dit gecorrigeerd met een tussentijdse begrotingswijziging.

Veilig Thuis.
Voorts is het nieuwe product Veilig Thuis opgenomen in de GGD-begroting. Vanaf 2015 wordt het AMHK (Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) vormgegeven binnen de GGD-organisatie. In 2015 gebeurt dit middels aparte financiering door de 18 gemeenten vanuit verschillende financieringsbronnen. Maastricht en Heerlen zijn centrumgemeenten Huiselijk Geweld en zetten de gelden in die hiervoor via decentralisatie-uitkering van het Rijk worden verkregen. De overige kosten worden gedragen door alle 18 gemeenten vanuit hun Jeugdzorgbudget.
Vanaf 2016 is deze post in de GGD-begroting opgenomen. GGD heeft in deze begroting het benodigde budget opgehoogd met € 270.000 zodat dit product in de volle breedte kan worden uitgevoerd. Een gedegen onderbouwing van dit bedrag wordt gemist. Hierover wordt op dit moment nog discussie gevoerd met de gemeenten. In het recentelijk gevoerde bestuurlijk overleg is het advies geformuleerd aan alle Zuid-Limburgse gemeenten om over de additioneel gevraagde middelen op dit moment geen zienswijze te geven en het procesvoorstel te doen deze discussie uit te stellen tot het najaar. Op dat moment is een meer afgewogen discussie over inhoud gekoppeld

aan de financiële component beter mogelijk. De GGD zal verder bekijken op welke manier men kan voldoen aan de gestelde termijnen en verplichtingen (Provincie) omtrent de begroting 2016.

5.3. Toekomstscenario's 2016-2019. (bijlage 3)

Voor de komende beleidsperiode 2016-2019 dient wederom een ambitieniveau bepaald te worden alvorens een nieuw regionaal beleidsplan kan worden ontwikkeld. Hiertoe heeft de GGD opdracht gekregen om andermaal een aantal scenario's op te stellen die aansluiten bij de gemeentelijke opgaven. Opgaven die enerzijds bepaald worden door financiële bezuinigingen, en anderzijds door forse ontwikkelingsvraagstukken.
De vier scenario's bestrijken een range van mogelijkheden om enerzijds financiële besparingen te realiseren, en anderzijds (gefaseerd of versneld) mee te groeien in de beleidsontwikkelingen zoals deze zijn ingegeven door de nieuwe gemeentelijke opgaven.

- Scenario 1. Afbouwen.

Scenario 1 kent een bezuinigingspercentage van 9%. Een aantal inhoudelijke ontwikkelingen van afgelopen jaren wordt teruggedraaid (bv. rVTV-cijfers op wijkniveau). Dit met als gevolg dat de GGD bij een aantal taken onder de wettelijke minimumnorm zal gaan functioneren. In dit scenario is er nauwelijks een rol voor de GGD in het sociaal domein

- Scenario 2. Stilstand.

Scenario 2 gaat uit van behoud van het huidig budget. De veranderingen die de afgelopen jaren zijn ingezet worden afgerond, zonder verdere inhoudelijke doorontwikkeling. De aansluiting bij het sociaal domein is beperkt en de beschermingstaken (infectieziektebestrijding, medische milieukunde) komen onder druk te staan.

- Scenario 3.Gefaseerde doorontwikkelen.

Ook scenario 3 gaat uit van behoud van het huidig budget, maar dit scenario biedt de mogelijkheid voor gefaseerde groei: als gemeenten meer diensten/nieuwe taken van de GGD vragen is dit met additionele financiering mogelijk. Het uitgangspunt is een partnerschap tussen de gemeenten en de GGD (op regionale schaal maar ook met individuele gemeenten) met een mogelijkheid voor gefaseerd meegroeien met ontwikkelingen (o.a. in sociaal domein) binnen strakke regie. De focus ligt op het realiseren van efficiencywinst door slimmer samen te werken met andere partijen.

- Scenario 4.Versneld doorontwikkelen.

Scenario 4 is inhoudelijk identiek aan scenario 3. Om een versnelde doorontwikkeling – die past bij de inhoudelijke ambities – mogelijk te maken wordt het budget verhoogd met 3% structureel en eenmalig 5,5% om het weerstandsvermogen van de GGD te vergroten.

De keuze voor een scenario bepaalt de positie van de GGD in de ontwikkeling van het sociaal domein. De afzonderlijke gemeenten kunnen hun voorkeur kenbaar maken en uiteindelijk beslist het Algemeen Bestuur van de GGD. Echter de discussie dient in een breder perspectief gevoerd te worden. Immers de doorontwikkeling de komende jaren wordt bepaald door meerdere disciplines in het sociaal domein. Deze ontwikkeling is veelal op regionale en subregionale schaal ingezet. Een debat met alle deelnemende gemeenten en in de volle breedte van het sociaal domein dient hier gevoerd te worden.
De uitkomst van deze discussie zou dan het uiteindelijk scenario bepalen. In afwachting van deze discussie zou derhalve nu scenario 2 het uitgangspunt moeten zijn.

Het college adviseert daarom aan de raad om bij het AB van de GGD-ZL aan te dringen op een brede discussie over de rol en taken van de GGD in de ontwikkeling van het sociaal domein en voorlopig scenario 2 aan te houden,waarbij de uitkomst van de discussie de positie van de GGD binnen het sociaal domein in de komende vier jaren bepaalt.

6. Duurzaamheid en gezondheid

GGD is de uitvoerder van ons gemeentelijk (en regionaal) gezondheidsbeleid.

7. Personeel

n.v.t.

8. Informatie en automatisering

n.v.t.

9. (Duurzame) aanbestedingen

n.v.t.

10. IBOR beheersparagraaf

n.v.t.

11. Financiën

11.1. Begroting 2016.

Zoals vermeld, gaat het hier om een pro forma begroting, welke uit gaat van de begroting 2015 vermeerderd met een indexeringspercentage van 1,43% gemiddeld. Afhankelijk van het uiteindelijk scenario wordt deze begroting bijgesteld.

Bijdrage Maastricht.
De totale bijdrage van de gemeente Maastricht voor 2014 is berekend op **€** 1.909.960 exclusief de bijdrage ten behoeve Veilig Thuis.
Deze bijdrage is tot stand gekomen op basis van het inwoneraantal. Dit geeft jaarlijks een verschuiving, omdat Maastricht als enige gemeente groei vertoont. Hierdoor wordt de bijdrage van Maastricht in 2015 ongeveer 1% meer dan in 2014.

Dekking voor deze bijdrage wordt gevonden in Programma 5/6 van onze gemeentelijke Programmabegroting 2016.

Bijdrage Veilig Thuis
Veilig Thuis is als nieuw product van de GGD opgenomen in de begroting 2016. Het begrote bedrag is op dit moment nog onderwerp van discussie. Het bestuurlijk overleg Veilig Thuis adviseert gemeenten om hierover nog geen zienswijze te geven maar de discussie hierover in het najaar te voeren en besluitvorming door AB eveneens uit te stellen tot het najaar 2015.

De verdeling van de gemeentelijke bijdragen kent een andere systematiek. De gemeenten Heerlen en Maastricht zijn beiden centrumgemeenten en via een decentralisatie-uitkering verantwoordelijk voor een deel van deze kosten. Nog niet duidelijk is welk gedeelte de centrumgemeenten voor 2016 in het gemeentefonds kunnen verwachten. Het restant dient vervolgens door de overige deelnemende gemeenten aangevuld te worden, conform eerdere besluiten in het kader van de Regiovisie Veilig Thuis.

Dekking hiervoor zal gevonden worden in Programma 5/6 (decentralisatie-uitkering Huiselijk Geweld en Jeugdzorg)

11.2. Scenario's

- Scenario 1 levert een financiële besparing van 9% ten opzichte van 2015; Voor de gemeente Maastricht zou dit op termijn een structurele besparing leveren van € 167.000.

  Een dergelijke afbouw levert een forse kostenpost op van desintegratie- en frictiekosten . De GGD berekende hiervoor een bedrag van € 3.7 miljoen incidenteel Het aandeel van Maastricht zou hiervoor zijn € 740.000 (20%).

  Daar komt bij dat gemeenten risico lopen bij onverwachte tegenvallers, daar het weerstandsvermogen te gering is.

- Scenario 2 is budgetneutraal.
  Risico is dat gemeenten geconfronteerd worden met onverwachte tegenvallers. Het weerstandsvermogen van de GGD is te gering om deze op te vangen

- Scenario 3 is primair ook budgetneutraal en dient te worden bijgeplust op basis van de nieuwe taken. Per taak zal dit afzonderlijk bepaald moeten worden.
  Door deze beoogde groei zal het weerstandvermogen op termijn toenemen. Risico voor de gemeenten bij onverwachte tegenvallers blijft wel in de beginjaren aanwezig.

- Scenario 4 vergt meer geld. Structureel een verhoging van 3%. Voor Maastricht is dit een verhoging van € 56.000 structureel.
  Teneinde de snelle groei mogelijk te maken is een incidentele impuls van het weerstandsvermogen nodig. Incidenteel dient het weerstandsvermogen met 5,5% van de begroting 2015 verhoogd te worden. Bijdrage Maastricht bedraagt € 102.000 eenmalig.

12. Voorstel

Aan uw Raad wordt als volgt geadviseerd:
1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2014 van de GGD- ZL
2. Positieve zienswijze formuleren ten aanzien van de pro forma begroting 2016 GGD-ZL gezien de gekozen procedure , met uitzondering van het onderdeel Veilig Thuis. Hierbij merkt de Raad op dat de onderbouwing van de extra begrote middelen voor Veilig Thuis niet helder is, en dat gezien

de lopende discussie ten aanzien van dit punt nader overleg en besluitvorming wenselijk is in het najaar 2015.
3. Zienswijze formuleren ten aanzien van de 4 toekomstscenario's waarbij de keuze van de Raad valt op scenario 2 en nadrukkelijk aan het AB van de GGD-ZL wordt geadviseerd om op korte termijn een (regio)breed debat te entameren over de toekomstige rol en positie van de GGD-ZL in de ontwikkelingen in het sociaal domein

13. Vervolg / Planning

De zienswijzen van de Zuid-Limburgse raden worden meegenomen in de besluitvorming ten aanzien van de vaststelling van de pro froma begroting 2016 en de keuze voor een toekomstscenario 2016-2019 door het Algemeen Bestuur van de GGD-ZL op 3 juli 2015.

Het gekozen scenario zal vervolgens een kader bieden voor het nieuwe regionale Beleidsplan Publieke Gezondheid 2016-2019 dat in het najaar 2015 aan de Raad zal worden gepresenteerd ter vaststelling.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris, De Burgemeester,

P.J. Buijtels. O. Hoes.

14. Communicatie richting raad

Alle informatie is in de nota plus bijlagen opgenomen.
Voorts zullen de uiteindelijke besluiten door het AB van GGD-ZL via de GGD breed gecommuniceerd worden.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 28 april 2015 , organisatieonderdeel B&O-Sociaal, no.2015- 11730;

gelet op Jaarrekening GGDZL 2014;

BESLUIT:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2014 van de GGD- ZL
2. Positieve zienswijze te formuleren ten aanzien van de pro forma begroting 2016 GGD-ZL gezien de gekozen procedure , met uitzondering van het onderdeel Veilig Thuis. Hierbij merkt de Raad op dat de onderbouwing van de extra begrote middelen voor Veilig Thuis niet helder is, en dat gezien de lopende discussie ten aanzien van dit punt nader overleg en besluitvorming wenselijk is in het najaar 2015.
3. Zienswijze te formuleren ten aanzien van de 4 toekomstscenario's waarbij de keuze van de Raad valt op scenario 3 en nadrukkelijk aan het AB van de GGD-ZL wordt geadviseerd om een (regio)breed debat te entameren over de toekomstige rol en positie van de GGD-ZL in de ontwikkelingen in het sociaal domein.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 23 juni 2015.

De Griffier, De Voorzitter,

Raadsbesluit